

GAZETA

de Transilvania.

ANUL

(CU PREANALTA VOIE.)

AL X-LEA.

N^{ro}. 54.

Brashov, 7. Iulie.

1847.

Предъга Gazetei de Transilvania ші а Фііеі пентрѣ минте, іаіміъ ші літера-
турѣ есте пе зп ан 8 фіор. (24 дѣззечері), пе $\frac{1}{2}$ ан 4 фіор. аршнт. Преприерагіа се фаче ла тоге
ч. рец. поще, кѣм ші ла кѣноскаші Дні колекторі ші ашме дн Бѣзкреші ла D. Іосіф Романов ші комп.,
іар дн Іаші ла DD. Франц N. ші Хр. Георгіѣ дн порта мітрополіеі.

TRANSLVANIA.

Брашов. Дѣпъ шіріле офіціале веніте
ла маістратѣла локал, дн Молдавіа іар се
іві бола де віте, дн Цара ромънеаскѣ дпѣъ
п'аѣ дпчетат. Ла врео 6 сате с'аѣ арѣтат
ші бола вѣрсатѣлѣ ла оі.

К л ѣ ж. Дела діетѣ. Дпкеіера дес-
ватерілор аспра дескѣмпѣрѣріі тотале.
Дѣпъ варошл окрѣмѣторіѣ ал Дѣвѣчеі ворѣ
іарѣш зпѣл дп депѣтаді Хѣнедѣреі зпѣл:
Де кѣнд ам дпченѣт а кѣноше леціле, па-
тріеі, ам възѣт кѣ о партѣ маре а патриці-
лор е ліпсітѣ де пропріетатеа пѣшѣлѣлѣ;
дечі тотдезпа ам доріт фервінте, ка ачел
артікол, дѣпъ каре дѣранѣл пѣ поѣте авеа
пропріетате, сѣ се шѣаргѣ дпн кондіка леці-
лор поѣстре. Еѣ черчетѣнд проіекѣтѣл Хѣне-
дѣреі, афлѣ, кѣ прпн ачела зпѣл артікол е
шѣрс, пентрѣкѣ ачеста дѣ дѣранѣлѣ дрепѣлѣ
де ашп пѣтеа кѣшпга пропріетате зѣкѣтѣре
токма ка ші повлѣл. Дар де алѣ партѣ
вѣд асігѣрат ші ачел прпнчп, дѣпъ каре про-
пріетатеа немешаскѣ зѣкѣтѣре пѣ се поѣте
дпстрѣпа пѣлѣ атѣчп, пѣлѣ кѣнд десѣв-
тѣнд авітпчптатеа ex thesi пѣ о vom шѣрѣе.
С'аѣ зпѣ, кѣ попорѣл сѣфере де тѣлѣт, с'ар
кѣвені сѣі дѣм ші маі тѣлѣт, де кѣт аре по-
влѣл. Кѣноск пе зп дома, каре ка аѣтѣзі
трѣгѣнд зпзі немеш веде ла спете, дн зр-
шѣтѣреа зі фпнд адѣваре таркалѣ кѣвѣнтѣ
дн ковѣра педенсеі трѣпеші ла дѣрані. Ал
дптревалѣ, кѣ че лоцікѣ пропѣле длзі ачѣа
шѣрѣере а веделор, дѣпъ че іері чѣшѣді пе
зп немеш, дпші рѣспѣнсе: Де поѣ сѣте ам
вате немешѣл пе іоваціѣ; се кѣвіне ка ші
іоваціѣл сѣ дпчѣапѣ кѣ немешѣл. Еѣ дпсѣ
осѣндеск асемѣнеа леѣе, кареа педенсеіе
пе зрѣашп пентрѣ пѣкателе стрѣвѣнілор.
Проіекѣтѣл Хѣнедѣреі дѣ іоваціѣлѣ токма а-
тѣта дрепѣт, кѣт аре ші немешѣл. Шѣл.

— Прѣкѣм ам дпсѣмпат ші алѣдѣтѣ,
дпспѣтеле аспра дескѣмпѣрѣріі кѣрсѣрѣ трѣі
зіле; поі дпсѣ пе тѣлѣшпм а пѣвліка пѣ
маі дпн зпѣа зпѣтеіа (17. Ізпне) атѣтеа кѣте
вѣзѣрѣлѣ пѣлѣ ач; дпкредпациѣм деодатѣ пе
чпгпторі, кѣ де ар фі Gazeta поѣстрѣ ші де

дѣо орі маі маре, авіа ам пѣтеа рееші кѣ
амѣрѣнта пѣвлікаре а тѣтѣрор десватерілор,
фѣрѣ ка длор сѣ авѣ дпн ачѣеа зп кѣшпг
есенціал, дпн прпчпѣт кѣ тоді зрѣшѣторіі ор-
торі ворѣрѣ дн дѣо пѣрѣді, кѣ пѣдпне осе-
вірп тот дн сімѣлѣ челор аскѣлѣтаді пѣлѣ
ачі. Дечі поі грѣшпм пе кѣт пе ласѣ дп-
шѣрѣдізѣрѣіле тот кѣтрѣ ресѣлате.

— Дн шедпнга 66 дѣпъ че се прѣсен-
сарѣноіі депѣтаді дпн Кіоар алѣші дѣпъ леѣе,
авшме Іосіф Поп ші Алѣсандрѣ Бѣда, окрѣ-
мѣторіѣл Дѣвѣчеі пропѣсе зпѣле модіфікѣ-
ціі ла дескѣмпѣрѣре, пе каре маіорптатеа ле
ші прпмі. —

Дн шедпнга 67 дпн 7. Ізліе се реѣзѣрѣ
чѣі 6 артпколі зѣваріалі кѣм ера стілізациі лѣ-
тпѣше, прпн депѣтадіе се трпмісерѣ ла рец.
гѣверніѣ дѣпъ датпнѣ, ка ачѣла сѣ ші факѣ
рефлѣкѣіле; іар пентрѣ шедпнга вѣтѣре се
прѣфпнсе реѣзіа артпколлор 8, 9, 10, 11, 12,
13 зѣваріалі, каріі дпкѣ сѣлп стілізациі гата.

— Дпн дпстрѣтѣл Кіоарѣлѣ. Ла Nr.
49 фѣкѣтрѣм ші поі шѣрѣ десѣре поа алѣѣере
а депѣтаділор. дпсѣ — дѣпъ Mult és Jelen.
Маі де кѣрѣнд пе вені о рефлѣсіе прпетпнѣсѣ,
карѣа декларѣ де зп грѣс пеадѣвѣр мода-
літатеа алѣѣерпіі кѣм о пѣвлікѣ зпѣлѣ жѣрѣал,
прѣпѣле іарѣш, кѣ поі п'ам кѣноше дпшѣрѣ-
дізѣрѣіле дпн Кіоар. — Маі зпѣтеі тѣлѣшпм
пентрѣ рефлѣсіа фѣкѣтѣ; апѣі декларѣтѣ, кѣ
де ші пѣ кѣношѣем Кіоарѣлѣ маі деапѣроѣе,
дптрѣ атѣта тотѣшп дп кѣношѣеам, пентрѣ
ка сѣ пѣтем жѣдека кѣ шѣреа дпн M. és J.
е скѣлѣіатѣ. Апѣі дар пентрѣ че ам пѣвлі-
като? Іатѣ ші ачп рѣспѣнсеіа одатѣ пентрѣ
тотдезпа. Зѣл дпн прпнчпеле редакціеі поѣ-
стре есте, ка десѣре ромѣні сѣ репѣвлікѣм
ші впеле ші рѣлѣ чел афлѣт рѣспѣшпдіт
прпн алѣе жѣрѣале, кѣчп пѣтаі прпн асемѣнеа
апѣтѣсе поѣте ешп адеѣрѣл кѣрат ла лѣмпнѣ.
Адаогѣ, кѣ ла касѣл де сѣс ерам сігѣрп кѣ
ва зрѣта о рефѣрѣнтаре де зпдеѣа, де карѣа
поі пе vom ші фолосі. Рефѣрѣнтареа зрѣмѣ
стрѣлѣчпт ші прѣстѣ тоѣтѣ ашѣптарѣа поѣстрѣ
маі зпѣтеіі кіар прпн діетѣ, карѣа алѣѣереа
поілор депѣтаді о реѣзпоскѣ де леціѣтѣтѣ;
апѣр ші прпн Pestі Hirlap, карѣе пе асігѣрѣ

къ алепера с'аѣ фъктт дн лнше шн къ о-
menie, чеа че п'ар п'ате фаче ведн, маї ла
врт'ятъ къ шн прн вн алт прнетн вл аде-
врт'лвн, ла каре се ва адаоце шн шнреа че
се адеапт' дн Erd. Ннр. Тат' дар къ впе-
орн шн десф'мареа шн клевета фолосеце, дн
кът аднкъ еа дъ прнмеж ка адеврт'л съ еасъ
къ атът маї стр'лвчнт.

МОЛДАВІА.

Іашнї, 20. Івнїе. Домн'ле Редакторѣ!
Дакъ пѣ шн ашн адъче аmlnte de квлнтеле
Мѣлт'иторн'лвн, че знче: „Доамне іарт'ле лор
пѣкат'л къ пѣ шнїѣ че фак;“ дакъ п'ашѣ къ-
цета къ дн фолме пѣвлнче крнтіка аре съ дн-
теаскъ а внчн вндрнме шн а дндрента гре-
шелеле, іарт' пѣ а атнше персоанеле, апон
астпра авторн'лвн артнкл'лвн дн Nr. 46 ал
Gazeteї de Transilvania свнт рвзрнка Мол-
davia, тнп'ртн фъръ дат' шн нск'лнт'рѣ афаръ
де ферт'л стеллор фъкте прн але Дтале
осерт'вчнн, че снп'гре свнт де ажнвс а ре-
фвта ввпрнндереа ачелвн артнкол, ашн афла
шн еѣ о твднме де персоналнт'дн шн атн-
цертн; днсе ачеаста пѣ е deviza съцет'торн-
лвн, че пѣмаї к'нд vede днпроскаре дн пар-
теа к'нва, атнч'еа се снргвнше а фн врт'торн'в
евангелнї шн къ че тѣсврт' і се тѣсоарт' къ
ачеаа тѣсоарт', дндесат шн ск'т'рат, іарт' маї
твлт пѣ.

Есте къ греѣ а прнвн недрентатеа шн
квлнтнреа автпра апроанел'н шн а тѣч'е, шн
хонъл тоаре маї твдннт к'нд дн сп'лн-
зврт' жвднкат. Дакъ лецеа дѣ дрент вон
крнпналнст а пѣ фн освнднт маї днante de жв-
декат', къ ат'та маї твлт потав'е ачест дрнт
професорнї, ка нше персоане пре каре вн-
версн'т'днле, соднїт'днле шн ок'рт'внрнле леаѣ
квпоск'вт де днвдгате шн морале.

Нѣмаї ачела се поате дндої деспре шн-
ннда лор, кареле а стерс пѣлвереа де не вап-
челе внверсн'т'днлор днпревон къ д'лншнї;
аѣ дат есамнне шн аѣ кѣп'тат атестат'рн шн
днпломте ка шн д'лншнї, іарт' пѣвнмаї лавде
къ аѣ фост прнп ц'ртн стренне, внде днсъ аѣ
рѣтас стреннн де вонн че іаѣ келт'нт шн де
шннше; ачела знк се поате дндої кареле ш'ар
фн арѣтат ад'лнка са шннше дн сврнєрн орн-
нпале шнншнфнче маї твлт дек'т д'лншнї, іарт'
пѣлнмаї дн днврт'к'тнпнтеа ввор ідеї стренне
дн вешнпнте рот'непдн. Не маї твднї днп
корпосъл сколастнкѣ ам авнїт провннд дн-
лета врт'тоаре: „ачестн професорн тодн саѣ
внн, свнт вонн аѣ рѣ. Де свнт рѣ, даднї а-
фаръ съ пѣ стр'дже тнвернмеа; де свнт вонн,
днкредеднв лор, даднме челе че тревте шн
чередн дела д'лншнї днвлннрнле даторнї лор.
Се чере акт'м а шн де свнт вонн аѣ рѣ. Де
пѣ кредедн атестат'рнлор шн днпломнлор лор
(кѣчн спре а жвднка деспре шнннда лор тре-
вѣе, превкт'м ам знк, а шнмаї твлт орн тѣкар
кѣт д'лншнї), де пѣ кредедн лѣк'рт'рнлор лор,
адъчедн дн ваканцнї аїче ла фаца лок'лвн
дої треї врт'вадн дела внверсн'т'днле стренне
червдн прнп ок'рт'внрнле ачелора, съ внн еза-
тннезе шн съ вѣ спѣе фъръ крѣдаре каре
свнт вонн, каре пѣ. Апон атнч'еа D. автор-
се ва пѣте дндої деспре д'лншнї шн ар нде
де ар пѣте знче къ авет професорн, саѣ пѣ.

Автораш'л ачелвн артнкл се пѣлнше
къ съцет'торн'л ар фн мнстнкѣ, шн къ пѣн
арат' машина не днп лѣвотрт' шн механнст'л
еї ка съї лѣт'вреаскъ ідеїле. Ла ачеаста і
се рѣспннде, къ пентрт' авдернїдн тоате свнт
мнстнче шн машина чѣс маї дескнсъ пентрт'
д'лншнї ва фн тот непрнчепѣт'. Че есте де
внпъ съцет'торн'л, дакъ ачел автораш'ѣ аре
похаеле не окн шн пѣ поате vїde машина не
днп лѣвотрт'. Де ар вої съцет'торн'л съї
тае алвѣада, с'ар пѣлнше къ вреа съї скоат'
окнї. Шн апон поате е шн преа тѣртнїѣ ка
съї маї поат' лѣа чннева алвѣада де не окн;
орн поате кѣ маї плаче а рѣт'нѣ къ д'лнса.
Лаш'ѣ дндет'на съ іеє мнкроскоп'л саѣ съ
чѣарѣ телескоп'л чел таре де о тнє гал-
вннї а Дсале логосф. К. К.; дар есте теат'
къ ва фн тот днз'дар, кѣчн ачел че пѣ кѣ-
поаше лѣк'рт'л дн мннїат'рт', дндешерт' се
ва знта ла д'лнса прнп мнкроскопѣ саѣ тѣ-
лескопѣ.

Автораш'л адаоце, къ тоате неажнвнсь-
рнле се днкеїе дн доаѣ квлнтеле, шн спре а-
днвернреа знселор салѣ чнтеше офнсъл днп 5
Фев. фаца 5. Дакъ дн веї знче акт'м къ пѣ
аѣ днд'лмес че аѣ чнтн; къ аѣ знтат ксрнп-
съл кнар а доаѣ рѣнд'ртн маї свс днп ачел
офнс, шн къ пѣ есте дн старе съ прнчѣап'
орн съ вѣк'вѣаскъ вн офнсъ лѣт'ртн, дар
днкъ о машинѣ маї днкълчнт', іарт'шн се
ва свѣтра шн ва днж'тра не съцет'торн'в.

Доаѣ рѣнд'ртн ла фаца 5 маї свс дела
челе чнтнте де Длвн, знк: „кѣрт' прнчнпеле
де маї свс каре аѣ фост педѣка вон днвд'д-
т'ртн маї дналте, тревте а се ад'лора шн гре-
вт'днле врт'тоаре.“ Іа сеама внне Домн'ле
автораш'ѣ, къ знче къ се адаог шн гревт'днле
врт'тоаре, іарт' пѣ знче къ лнмеа шн профе-
сорн свнт тоате неажнвнсьрнле, апон акт'м до-
мншор'л де автораш'ѣ дндр'т'снше а пѣше
не хѣртнє къ тоате неажнвнсьрнле днп' ачел
офнсъ се днкеє дн доаѣ квлнтеле? адекъ лнсъ
де оаменн шн лнсъ де кѣрдн! (Ва врт'ма.)

ЦАРА РОМЪНЕАСКЪ.

Ачѣаста е епоха шк'оалелор. Дншнннда-
реа шк'олѣ ост'шншї днсвѣлт нтерес, пент-
рт' каре шн пої ретнп'ртн порѣзка домнеа-
скѣ прнвнторѣ ле ачѣеаш, кареа свнт аша:

Кѣтре дндѣплннтор'л даторнїлор
де шѣф ал ошнреї. Авнд дн вѣгаре де
сеат' темѣртнле копрнсе дн анек'с'рнле
свнт лнтера А. шн Б. алѣт'рате не лнп'гъ
рапорт'л комнсіеї днтокнїте пентрт' алѣт'вн-
реа проїект'лвн шк'оалѣ ост'шншї ам гѣснт
ачеле темѣртн асет'лнате къ дорннда шн кѣ-
цет'л Нострт'. Рѣт'нше дар ка Анек'с'л свнт
лнтера А. съ шн іа аллн свѣрт'шнре; къ дес-
волт'ртнле че експернєнда шн тревннда ва
чере, к'нд се ва дескнде шк'оала ост'шнш-
скѣ, дн врт'ма кѣд'рнї дѣлѣпернлор тревнн-
чѣсе, пентрт' каре Дт'а веї днгрнїї а Не съ-
пѣве план'л фъръ зѣнавѣ; іарт' пѣлнш атнч'ѣ
вретелннчѣе се ва днтокнї шк'олѣ де івн-
кѣртн дн казарна кавалернїї, потрнвнт къ те-
мѣртнле копрнсе дн анек'с'л свнт лнтера В.
шн спре ачѣст сод'ртннт порѣчнн: 1-їѣ. Кел-
т'внла де леї зѣче тнї, че се чер пентрт' пре-

